

Penmail

Jaargang 16, nr. 2 – Juli 2021

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging voor handschriftontwikkeling (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Handschriftonderwijs, schrijfmethode, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische schriftkunde. Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt in principe buiten onze doelstelling.

0-0-0-0-0

*Dankzij enige lezers zijn we attent gemaakt op enkele recente artikelen.
Fijn, dat we er zo allemaal van kunnen profiteren!*

Onderwerp: NIEUWE SCHRIJFOPLEIDING!!

SEPTEMBER 2021
start een nieuwe schrijfopleiding:

**HANDSCHRIFTONDERWIJS &
SCHRIFTEUCATIE**

voor schrijfspecialisten PO & VO én docenten op een pabo.

Heb je interesse? Mail naar José Riepstra: j.riepstra@ipabo.nl

NIEUW!
NIEUW!
NIEUW!

HOGESCHOOL
ipabo

IN SAMENSpraak MET:

de Kempel
Hogeschool

hogeschool
Leiden

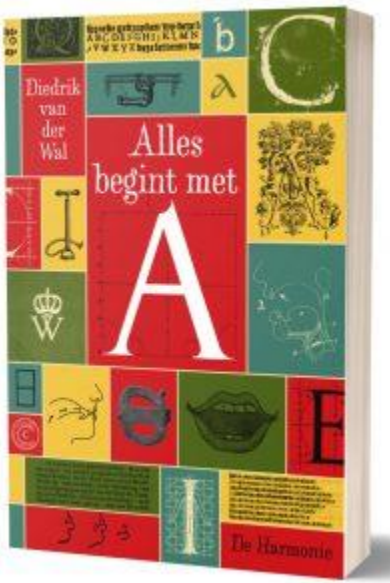
HOGESCHOOL
ROTTERDAM

Hogeschool
KPZ

Leesbaar en vloeiend schrijven met de hand blijft belangrijk

Onder dit hoofd hebben Margot van Hartingsveldt en Anneloes Overvelde een duidelijk en stevig onderbouwd artikel gepubliceerd in het tijdschrift Taal (2021, nr. 18). Op grond van een rijkdom aan recent wetenschappelijk onderzoek laten zij geen misverstand bestaan over het belang van leesbaar en vloeiend handschrijven. Handschriftinstructie door de leerkracht is daartoe noodzakelijk. Al in 2009 adviseerde Graham om in de groepen drie tot zeven wekelijks 50 tot 100 minuten te besteden aan schrijfinstructie in de vorm van korte schrijfsessies. Het liefst meerdere keren per week en bij voorkeur zelfs dagelijks. Dat was in 2009, nu is het 2021! [Dit artikel staat ook in bundel 110]

Alles begint met A

Bibliothecaris c.q. informatiespecialist Diederik van der Wal heeft onlangs een zeer interessant boek het licht doen verschijnen: *Alles begint met A. Alfabetisch erfgoed in 27 letterportretten*. Een levendige rondreis door het alfabet. Letters maken deel uit van de grote familie die alfabet heet, maar hier gaat het nu eens niet om dit geheel. *Alles begint met A* biedt ruim baan aan de bouwstenen zelf. Het boek bevat de biografieën – de *petites histoires* – van alle afzonderlijke letters: hun geschiedenissen en eigenaardigheden, hun vormen en klanken en hun aanwezigheid in het leven van alledag. Verwacht stukken over letterliefde en letterhaat, berichten over de hyperactieve *e* en de betwiste *ij*, genealogisch onderzoek naar de verregeaande verwantschap tussen de *u*, de *v* en de *w*, uitspraakgegevens over de ratelaar en een theorie over de naam van de driepoot – plus nog veel meer feiten en fabels. In *Alles begint met A* schetst Diederik van der Wal ons rijk alfabetisch erfgoed in 27 letterportretten.

Paperback, full colour, geïllustreerd, met bronnenlijst, en register

Aantal pagina's: 320

Omslag en binnenwerk: Piet Schreuders

Prijs: € 39,90

Meer informatie: info@allesbegintmeta.nl

Belangwekkend covid-schrijfonderzoek: More time on my hands

Tussen mei en begin juni 2020 hebben 4.141 leerlingen in de leeftijd van 8 tot 18 jaar van 51 Britse scholen meegedaan aan een belangwekkende enquête. Een enkel resultaat volgt hier om het uitgebreide artikel te gaan raadplegen:

Een bijzonder duidelijke boodschap uit de opmerkingen van de kinderen was, dat het hebben van meer tijd om vrijuit te schrijven, heeft bijgedragen aan hun toegenomen schrijfplezier. Vooruitkijkend lijkt het erop, dat het vrijmaken van tijd voor spontaan schrijven, eenmaal terug in de klas, kan helpen om dit positieve resultaat te behouden. Hoewel er misschien behoefte is aan een snel leertempo, kan het in balans brengen daarvan met tijd voor schrijven, die niet voorschrijvend of examengericht is, enorm waardevol zijn om het schrijfplezier in het algemeen te vergroten.

Het artikel: "More time on my hands": Children and young people's writing during COVID-19 lockdown in 2020, Christina Clark, Irene Picton & Fay Lant, 2020

Link: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED607968.pdf>.

Nieuwe uitgave: Schrijfschriften Steeds Beter Schrijven

Gerda Broekstra van De Schrijfvriend (*Samen aan Boord*) heeft samen met José Schraven (*Zo leren kinderen lezen en spellen, ZLKLS*) schrijfschriften ontwikkeld, die samenhang geven tussen leren schrijven en spelling.

Eind vorig jaar hebben twaalf proefscholen en ruim 300 leerlingen aan onze proef meegedaan en feedback gegeven op onze eerste opzet. De schrijfschriften zijn leverbaar in twee versies, blok- en verbonden schrift, voor groep 4 en 5. Prijs per schrijfschrift € 4,75.

De handleiding ondersteunt de schrijflessen in de schriften. Onmisbaar voor elke leerkracht, die leerlingen met succes de samenhang tussen leesbaar schrijven en spelling wil leren. De handleiding omvat 12 pagina's in fullcolor, uitleg leerlijnen groep 4 en 5, duidelijke lesinstructie, inclusief observatieschema voor de groep. Prijs € 5,95.

Twee nieuwe bundels

In de reeks "Over kinderhandschrift ... gesproken" zijn bundel 109 en 110 verschenen met resp. 23 en 20 artikelen. Van elke bundel volgen enkele actuele bijdragen.

Bundel 109:

- Kwart basisschoolleerlingen haalt minimale niveau schrijfvaardigheid niet, NU.nl, maart 2021 (1 p.)
- 20 Manieren waarom handschrijven goed voor je en je leren is, Ivy Panda, 2020 (4 p.)
- Blokletters – cursief – niet meer schrijven? Vanguard, 2021 (1 p.)
- Wat is er gebeurd met het handschrift in lockdown? Chris Parr, 2021 (2 p.)

Bundel 110:

- "Meer tijd voor mijn handen"; Het schrijven van kinderen en jongeren tijdens covid-19 pandemie in 2020, Christina Clark, Irene Picton & Fay Lant, 2020 (9 p.)
- De kracht van een handgeschreven brief tijdens de covid-19 pandemie, Bill Haltom, 2020 (2 p.)
- Met de hand schrijven: "Heel veel positieve transfereffecten", Andrea Gehwolf, 2017 (2 p.)
- Kan schrijven overleven, en doet het er toe? Sanjay Sipahimalani, 2021 (2 p.)

Wie graag een artikel wil ontvangen zal dit met genoeg worden toegestuurd. Op de website van het Platform Handschriftontwikkeling (www.handschriftontwikkeling.nl) is, per bundel, een overzicht van alle artikelen te vinden en wel via de sitemap

Samen schrijf-ideeën opdoen!

Elke Penmailgenoot een hele mooie zomervakantie gewenst!
Met veel schrijfgroeten,

Dick Schermer/01.07.21